

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til hørings svar vedr. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø (indførelse af asbestautorisationsordning og offentliggørelse af oplysninger)

J.nr. 20235001167 – 2023-4538

JF/KEMI

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at udmønte dele af den politiske aftale af 30. marts 2023 om en fremtidssikret arbejdsmiljøindsats og indsats mod social dumping. Det drejer sig om initiativet om at indføre en autorisationsordning for asbestarbejde og initiativet om at offentliggøre tilsyn og afgørelser om udenlandske virksomheder på Arbejdstilsynets hjemmeside.

Herudover er formålet at give Arbejdstilsynet hjemmel til at offentliggøre oplysninger om alvorlige arbejdsulykker, herunder dødsulykker.

Forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsmiljø (Indførelse af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale, offentliggørelse af udenlandske virksomheders arbejdsmiljø og udstilling af data om arbejdsulykker) har været sendt i høring i perioden fra den 18. december 2023 til den 17. januar 2024.

Følgende er blevet hørt over lovforslaget:

Advokatrådet, Akademikerne, AM-PRO, Arbejdsmiljøklagenævnet, Arbejdsmiljørådet, Arbejdsmiljørådgiverne, BL - Danmarks Almene Boliger, Brancheforeningen Cirkulær, Bureau Veritas Certifikation Denmark A/S, Business Danmark, Bruun Inspektion A/S, Byggeriets Kvalitetskontrol A/S, Byggeriets Uddannelser, Bygherreforeningen, DANAK, Dancert A/S, Danmarks Frie Fagforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Regioner, Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM), Datatilsynet, DBI Certification A/S, Det Faglige Hus, Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, DNV Business Assurance Denmark A/S, Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet Tænk, Frie Funktionærer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kræftens Bekæmpelse, Landbrug & Fødevarer, Learnmark Horsens, Lederne, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, Parcelhusejernes Landsforening, SMVdanmark, Teknologisk Instituts Kontrolinstans, TEKNIQ Kvalitet ApS og Validan ApS.

Der er modtaget svar fra følgende:

AM-PRO, Arbejdsmiljøklagenævnet, BL – Danmarks Almene Boliger, Branche-foreningen Cirkulær, Byggeriets Uddannelser, Bygherreforeningen, Danske Regioner, Datatilsynet, DA-fællesskabet (herefter DA), FH-siden (herefter FH), Fiberbinder ApS, F&P Arbejdsgiver, KL, Krifa, Landbrug & Fødevarer, Learnmark Efteruddannelse og Lederne.

Danske Regioner og KL har ingen bemærkninger til lovforslaget. Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til organisationerne, der er repræsenteret i nævnet.

I afsnit 2 og 3 gengives de væsentligste bemærkninger fra høringsparter efterfulgt af Beskæftigelsesministeriets bemærkninger hertil i kursiv.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Indførelse af asbestautorisationsordning

DA og FH kan generelt tilslutte sig den foreslåede model for en autorisationsordning for nedrivning af asbest. Også AM-PRO, Brancheforeningen Cirkulær, Bygherreforeningen, Fiberbinder, F&P og Lederne bakker generelt op om forslaget.

FH finder det vigtigt at præcisere, at Arbejdsmiljørådet i sin udtalelse lagde vægt på, at der skal være tryghed for, at ordningen fungerer i praksis for virksomhederne, men også at den skal fungere ”i forhold til formålet med ordningen”.

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af FH's bemærkning tilføjet ”i forhold til formålet med ordningen” i lovforslagets afsnit 2.1.2. om Beskæftigelsesministeriets overvejelser i afsnittet om Arbejdsmiljørådets udtalelse.

2.2. Offentliggørelse af udenlandske virksomheders arbejdsmiljø

FH, DA, Lederne, Bygherreforeningen og Landbrug & Fødevarer er positivt stemte over for lovforslaget og overfor, at udenlandske virksomheder kommer til at blive omfattet af visningsordningen og dermed ligestillet med danske virksomheder.

Beskæftigelsesministeriet finder det positivt, at FH, DA, Lederne, Bygherreforeningen og Landbrug & Fødevarer bakker op om den del af forslaget, der vedrører offentliggørelse af udenlandske virksomheders arbejdsmiljø.

2.3. Offentliggørelse af oplysninger om alvorlige arbejdsulykker, herunder arbejdsulykker med døden til følge

FH, DA og Lederne støtter forslaget om at offentliggøre oplysninger om alvorlige arbejdsulykker, mens Landbrug & Fødevarer og Bygherreforeningen er positive over det styrkede fokus på arbejdsulykker.

Beskæftigelsesministeriet finder det positivt, at FH, DA, Lederne, Bygherreforeningen og Landbrug & Fødevarer bakker op om den del af forslaget, der vedrører offentliggørelse af oplysninger om arbejdsulykker med det udtrykkelige formål at bidrage til forebyggelse af alvorlige arbejdsulykker og med de nødvendige tiltag for at beskytte personoplysninger.

3. Bemærkninger til lovforslaget

3.1. Indførelse af asbestautorisationsordning

Arbejde omfattet af autorisation

Bygherreforeningen finder, at en autorisationsordning bør omhandle andet støv end asbeststøv med den begrundelse, at asbeststøv fra renoveringsaktiviteter udgør en mindre del af det sundhedsskadelige processtøv.

Bygherreforeningen peger på, at der med en autorisationsordning for nedrivning kan opstå en gråzone i forhold til, hvornår noget er decideret nedrivning, eller om det er en del af renovering/vedligehold.

Beskæftigelsesministeriet bemærker hertil, at initiativet i den politiske aftale specifikt vedrører en autorisationsordning for asbestarbejde, hvorfor lovforslaget omhandler dette.

Beskæftigelsesministeriet bemærker desuden, at der med den nye asbestbekendtgørelse, der trådte i kraft 1. juli 2023, er indført en definition af nedrivning, idet der hermed forstås fuldstændig eller delvis fjernelse eller nedtagning af asbestholdigt materiale. Denne definition vil blive lagt til grund for autorisationsordningen for nedrivning af asbestholdigt materiale og dermed medvirke til at tydeliggøre, hvornår et asbestarbejde må anses for nedrivning.

Undtagelser fra autorisationskravet

DA støtter, at de nærmere bestemmelser vedrørende undtagelser fra autorisationskravet bliver fastsat i bekendtgørelsesform, og finder i den sammenhæng behov for, at undtagelserne bliver formuleret så klart, at virksomhederne entydigt vil kunne afgøre, om et konkret arbejde er omfattet af autorisationskrav eller ej, fx ved angivelse af en timenorm, som det ifølge DA er kendt på andre områder i byggeriet.

Bygherreforeningen giver udtryk for samme holdning og foreslår, at ”kortvarigt nedrivningsarbejde af mindre karakter” præciseres ved en angivelse af fx varighed og forventet affaldsmængde. Learnmark Efteruddannelse anbefaler også en præcis afgrænsning af undtagelser.

FH foreslår, at der udarbejdes fyldestgørende oversigter over undtagelser i asbestbekendtgørelsen eller i AT-asbestvejledningen.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det med lovforslaget lægges op til, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fasttætte regler om undtagelser fra autorisationskravet. Undtagelserne vil derfor efterfølgende blive fastlagt i bekendtgørelse og beskrevet i vejledningsmateriale.

Den fagligt ansvarliges tilknytning til virksomheden

Learnmark Efteruddannelse har anført, at den fagligt ansvarliges ansættelsesforhold bør sikres ved ansættelse på funktionærlignende vilkår med et minimum antal timer ugentligt, fx 30 timer.

FH-siden mener, at den fagligt ansvarlige skal have et væsentligt tilknytningsforhold til virksomheden svarende til mindst 25 timer pr. uge og som hermed vil være på niveau med Sikkerhedsstyrelsens krav til eksisterende autorisationskrævende arbejde.

DA finder, at det i høj grad er hensigtsmæssigt, at lovforslaget åbner for, at den fagligt ansvarlige kan være tilknyttet den autoriserede virksomhed på andre måder end som ansat. Det skyldes især, at arbejde med at fjerne asbest for langt de fleste virksomheder er en mindre del af opgaveporteføljen, og derved adskiller det sig fra andre autorisationsbelagte arbejder som VVS- og elinstallatørarbejde, hvor virksomhederne helt overvejende kun udfører det autorisationsbelagte arbejde. Med asbestautorisationsordningen er der ifølge DA behov for, at virksomhederne får fleksibilitet med hensyn til, hvordan den fagligt ansvarlige kan være tilknyttet. DA foreslår i den sammenhæng, at den timenorm, der skal gælde for tilknytningen, fastsættes så én faglig ansvarlig kan dække mere end én virksomhed. DA-fælleskabet er opmærksom på, at der lægges op til en dispensationsordning, men finder behov for, at der mere direkte gives mulighed for, at en fagligt ansvarlig kan dække to eller flere virksomheder.

Learnmark Efteruddannelse mener, at der bør fastsættes regler for, hvor længe en fagligt ansvarlig må være fraværende i virksomheden, fx ved længerevarende sygdom eller barsel.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslaget lægger op til, at hvis den fagligt ansvarlige er tilknyttet virksomheden som ansat, vil vedkommende skulle være ansat med et opsigelsesvarsel på minimum 3 måneder efter 6 måneders ansættelse. Hvis den fagligt ansvarlige er omfattet af funktionærloven, vil det være funktionærlovens opsigelsesvarsel, der gælder for den fagligt ansvarlige, idet den fagligt ansvarlige i så fald ikke kan stilles ringere, end funktionærloven foreskriver. Hvorvidt den fagligt ansvarlige er omfattet af funktionærloven, skal afgøres efter funktionærlovens regler om dennes anvendelsesområde.

Lovforslaget lægger op til, at der efter bemyndigelse fastsættes regler om, at virksomhedens fagligt ansvarlige skal være tilknyttet virksomheden et minimum antal timer pr. uge inden for virksomhedens normale forretningsstid. Det er også hensigten, at der vil blive fastsat regler om mulig dispensation fra tilknytningskravet, hvis særlige forhold gør sig gældende, og hvis omfanget af autorisationskrævende opgaver i virksomheden ikke nødvendiggør, at den fagligt ansvarlige er tilknyttet virksomheden i så mange timer ugentligt. Dispensationsadgangen vil muliggøre, at en virksomhed kan få dispensation til at have den fagligt ansvarlige tilknyttet i færre timer end det fastsatte timeantal afhængigt af fx omfanget og frekvensen af virksomhedens autorisationskrævende asbestarbejde. Hvis den samme fagligt ansvarlige er tilknyttet en anden virksomhed som fagligt ansvarlig, vil denne virksomhed også kunne søge om dispensation. Ved behandlingen af ansøgning om dispensation vil indgå en vurdering af, om den fagligt ansvarlige vil kunne varetage sine opgaver som fagligt ansvarlig i virksomheden inden for det timeantal, der søges om dispensation til.

I forhold til den fagligt ansvarliges fravær i virksomheden som følge af barsel eller sygdom lægger lovforslaget op til, at der vil blive fastsat regler om, at der vil kunne meddeles dispensation fra kravet om, at virksomheden har en fagligt ansvarlig tilknyttet, herunder om varigheden af en sådan dispensation. Formålet med denne dispensationsmulighed er, at der skal kunne tages højde for de forskellige situationer, hvor en virksomhed vil kunne blive uden en fagligt ansvarlig. Dette vil fx kunne blive tilfældet, hvis den fagligt ansvarlige er på barsel, er længe-revarende sygemeldt, er afgået ved døden mv., eller i tilfælde hvor den person, der er tiltænkt at skulle overtage efter en afgående fagligt ansvarlig, ikke har den nødvendige uddannelse. Det er hensigten, at virksomheden i disse situationer vil skulle have mulighed for at søge Sikkerhedsstyrelsen om tidsbegrænset dispensation fra kravet om en fagligt ansvarlig, således at virksomheden midlertidigt vil kunne videreføre virksomhedens autorisation uden en fagligt ansvarlig.

Den fagligt ansvarliges rolle og opgaver

DA finder i forhold til lovforslagets § 49 e, stk. 6, at det giver anledning til uklarhed, når det fremgår, at den fagligt ansvarlige med ordningen vil kunne få til opgave "...at skulle sørge for, at arbejdet udføres i overensstemmelse med regler, hvis sigte specifikt er at beskytte mod udsættelse for asbeststøv..." – da dette er arbejdsgiverpligt, og særligt da det i næste afsnit netop understreges, at denne opgave er arbejdsgivers pligt. DA foreslår, at den pågældende sætning udgår.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det er hensigten, at bemyndigelsen i lovforslagets § 49 e, stk. 6, anvendes til at fastsætte regler om den fagligt ansvarliges opgaver, fx at sikre, at opgaverne med nedrivning af asbestholdige materialer behandles korrekt ud fra medarbejdernes erfaring med opgaverne, at medarbejderne instrueres tilstrækkeligt, at der udføres det nødvendige tilsyn med arbejdets udførelse, og at arbejdet udføres i overensstemmelse med virksomhedens kvalitetsledelsessystem. Det er også hensigten, at der vil kunne fastsættes regler om, at den fagligt ansvarlige skal sørge for, at virksomhedens autorisationskrævende arbejde udføres i overensstemmelse med de specifikke regler, hvis sigte specifikt er at beskytte mod udsættelse for asbeststøv. Det vil typisk være reglerne i asbestbekendtgørelsen. Der er ikke tale om, at den fagligt ansvarlige skal have det juridiske ansvar for, at de specifikke arbejdsmiljøregler overholdes, idet det fortsat er arbejdsgiverens ansvar.

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af DA's bemærkning fundet anledning til at præcisere i lovforslagets bemærkninger, at der ikke er tale om, at den fagligt ansvarlige skal have det juridiske ansvar for, at arbejdsmiljøregler overholdes ved udførelse af autorisationskrævende arbejde.

Learnmark Efteruddannelse mener, at det bør sikres, at den fagligt ansvarlige har prokura og således ret til at indkøbe nødvendigt sikkerhedsudstyr på virksomhedens vegne. Learnmark Efteruddannelse henviser desuden til lovforslagets § 49 g, stk. 1, og spørger til regler for indlejet arbejdskraft, ansvar, uddannelse, indlejeaftale m.m. Endelig stiller Learnmark Efteruddannelse spørgsmål til, hvor mange medarbejdere der skal være pr. fagligt ansvarlig i en virksomhed.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at selv om den fagligt ansvarlige skal have de nødvendige beføjelser for at kunne varetage sine opgaver, er det ikke hensigten, bemyndigelsen skal anvendes til at give den fagligt ansvarlige ret til at disponere økonomisk på vegne af virksomheden. Dette skal også ses i sammenhæng med, at det overordnede ansvar for, at arbejdet foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, påhviler virksomheden og ikke den fagligt ansvarlige. Endvidere har den fagligt ansvarlige i Sikkerhedsstyrelsens andre autorisationsordninger ikke prokura, og Beskæftigelsesministeriet finder ikke, at der er anledning til at gå videre i forhold til den fagligt ansvarliges beføjelser i forhold til autorisationsordning for nedrivning af asbest.

Arbejdsmiljølovgivningens regler om arbejdsgiverens ansvar i forbindelse med indlejet arbejdskraft vil gælde uændret ved indførelse af en autorisationsordning. Beskæftigelsesministeriet forventer, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om virksomhedens kvalitetsledelsessystem vil blive anvendt til at fastsætte, hvilke elementer der skal indgå i kvalitetsledelsessystemet, herunder om indlejning af personale.

Beskæftigelsesministeriets bemærker, at lovforslaget lægger op til, at der fastsættes regler om, at autorisation er betinget af, at virksomheden har mindst én fagligt ansvarlig tilknyttet virksomheden. Det vil være op til den enkelte virksomhed at vurdere, hvorvidt der er behov for en eller flere fagligt ansvarlige for, at virksomheden kan leve op til kravene for autorisationen og efterleve kvalitetsledelsessystemet i praksis.

Fiberbinder foreslår, at den fagligt ansvarlige som minimum skal sikre, at enhver slutrengøring er udført tilfredsstillende, og at den fagligt ansvarlige skal sørge for, at det er rådgiver/tilsyn, der frigiver områder til efterfølgende håndværkere.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det med lovforslaget ikke er lagt op til at indføre et specifikt krav om frigivelse af et arbejdssted til efterfølgende håndværkere. Det følger af reglerne i asbestbekendtgørelsen, at der før afslutning af et asbestarbejde skal foretages grundig slutrengøring og ved indendørs asbestarbejde tillige grundig udluftning.

Uddannelse

FH finder, at det bør fremgå af lovbemærkningerne, at der ikke lempes på gældende krav om asbestuddannelse ved indvendig nedtagning af indpakket asbestholdigt isoleringsmateriale og al anden indvendig nedrivning.

Learnmark Efteruddannelse finder, at uddannelseskrevet bør gælde ved alt asbestarbejde, og at der bør indføres en lovpligtig ajourføring af den lovpligtige uddannelse ved fx et 1-dags ajourføringskursus hvert 4. år. Learnmark Efteruddannelse oplyser, at der ikke findes en erhvervsuddannelse (EUD-uddannelse), der indeholder asbestuddannelse, kun nedriveruddannelsen som er en brancheuddannelse.

Learnmark Efteruddannelse finder endvidere, at den fagligt ansvarlige bør have bestået et tillægskursus på minimum 3-4 dage ud over den gældende asbestuddannelse.

Byggeriets Uddannelser finder det positivt, at erhvervsuddannelse og arbejdsmarkedsuddannelser konkret er nævnt i lovforslaget som uddannelser til tilvejebringelse af de nødvendige kompetencer.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslaget ikke ændrer på gældende uddannelseskraav for nedrivning af indvendigt anvendt asbest. Beskæftigelsesministeriet finder derfor ikke behov for, som foreslået af FH, at uddybe yderligere i lovbestemmelserne, at der ikke lempes på gældende uddannelseskraav.

Med arbejdsmiljøaftalen fra marts 2023 blev det politisk aftalt, at mulighederne for at sidestille regler og praksis omkring indvendigt og udvendigt asbestarbejde undersøges og drøftes med arbejdsmarkedets parter. For så vidt angår overvejelserne om at sidestille uddannelseskraavet ved indvendigt og udvendigt arbejde under autorisationsordningen kan Beskæftigelsesministeriet oplyse, at der allerede er hjemmel hertil i arbejdsmiljøloven, hvorfor det alene vil kræve ændring af en bekendtgørelse, og derfor omhandler lovforslaget ikke dette. En sidestilling vil derimod skulle vurderes i forbindelse med det kommende bekendtgørelsesarbejde.

Beskæftigelsesministeriet har ikke en forventning om i kommende bekendtgørelse at indføre et kraav om tilbagevendende ajourføring af en ansats 4-dages asbestuddannelse (AMU-kursus). Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser indeholder ikke et sådant kraav for nogle af de mange forskellige krævede uddannelser, og Beskæftigelsesministeriet finder ikke grundlag for at kræve det for asbestuddannelsen.

I lovforslaget er der i skønnet af de økonomiske konsekvenser regnet med, at den fagligt ansvarlige skal have et AMU-kursus af to dages varighed som overbygning til den eksisterende 4-dages asbestuddannelse. Uddannelsens varighed vil med inddragelse af det faglige uddannelsesudvalg blive fastsat i regi af Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet.

Kvalitetsledelsessystemet

Fiberbinder påpeger, at der på asbestområdet er en række særlige hensyn til både nærmiljø og efterfølgende håndværkere og til vidensdeling mellem faggrupper, som ikke er til stede på kloakmesterområdet, men som bør inddrages i den foreslåede autorisationsordning. Fiberbinder foreslår derfor konkret, at det bør fremgå, at kvalitetsledelsessystemet som minimum skal indeholde dokumentation for, hvem der har frigivet et asbestsaneret område til efterfølgende håndværkere, samt at de data i kvalitetsledelsessystemet, som er relevante for efterfølgende håndværkere/arbejdstagere at kende, også skal deles med de efterfølgende håndværkere/arbejdsgivere, så de kan vurdere arbejdsmiljøet og træffe deres forholdsregler. Fiberbinder foreslår endvidere, at de autoriserede virksomheders egenkontrol som minimum skal dokumentere, at der til enhver tid er minimal risiko for nærmiljø og for efterfølgende håndværkere.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at formålet med kvalitetsledelsessystemet er, at det skal understøtte virksomhedens egenkontrol og understøtte, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det vil være en forudsætning

for at opnå autorisation, at virksomheden har et kvalitetsledelsessystem, der godkendes og efterprøves af en uafhængig kontrolinstans. Det er hensigten, at kvalitetsledelsessystemet bl.a. skal have til formål at fungere som virksomhedens egenkontrolsystem i forbindelse med virksomhedens udførelse af autorisationskrævende asbestarbejde og dermed medvirke til at sikre, at kravene til udførelse af asbestarbejde overholdes. Kvalitetsledelsessystemet vil eksempelvis skulle indeholde oplysninger om virksomhedens organisation, kompetenceforhold og beføjelser, bemanding af opgaver og dokumentation for udført arbejde. Lovforslaget lægger op til at bemyndige erhvervsministeren til at fastsætte nærmere regler om en virksomheds kvalitetsledelsessystem.

Det er med lovforslaget ikke lagt op til at indføre et krav om at pålægge en virksomhed at dele viden registreret i virksomhedens kvalitetsledelsessystem med andre virksomheder. Der gælder allerede arbejdsmiljøregler om en bygherres pligt til koordinering under bygge- og anlægsarbejde, når der er to eller flere arbejdsgivere på byggepladsen, jf. bekendtgørelse om bygherrens pligter.

Kontrolinstans

DA finder, at der ligger en ubegrundet mistænkeliggørelse af certificeringsvirksomheder ved, at der i lovforslagets bemærkninger angives, at virksomhederne muligvis ikke er upartiske, og tilføjer, at det er de pågældende altid givet deres struktur og organisation. DA foreslår, at den pågældende sætning udgår.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der i lovforslagets bemærkninger refereres til, at formålet med en kontrolinstans, altså en uafhængig tredjepartskontrol, er at give en upartisk og kompetent vurdering af en virksomheds kvalitetsledelsessystem. Det er, som det fremgår af lovbemærkningerne, i øvrigt hensigten via bemyndigelse af fastsætte regler om kontrolinstansens udøvelse af virksomhed, herunder fx krav om upartiskhed i udførelse af funktionen som kontrolinstans. Et krav om upartiskhed vil svare til Sikkerhedsstyrelsens krav til en kontrolinstans på bl.a. kloakinstallationsområdet. Beskæftigelsesministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at lade ordet "upartisk" udgå af lovbemærkningerne.

Tilsyn

FH finder det vigtigt, at der sikres klarhed om arbejdsdelingen mellem tilsynsmyndighederne og udtrykker tilfredshed med, at Arbejdstilsynet skal føre tilsyn med, at asbestarbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og at virksomhederne har den nødvendige autorisation. FH finder det endvidere afgørende, at Arbejdstilsynet reagerer, hvis arbejdet udføres i strid med reglerne om autorisation eller reglerne i asbestbekendtgørelsen, og træffer passende sanktion, hvis det er påkrævet.

Beskæftigelsesministeriet finder det også vigtigt, at der er klarhed om arbejdsdelingen mellem de involverede myndigheder, hvilket der vil blive taget højde for i diverse kommunikationsmateriale om ordningen. I forhold til myndighedstilsynet med asbestautorisation vil Arbejdstilsynet som hidtil kunne reagere over for virksomheder, der overtræder arbejdsmiljølovgivningen, herunder asbestbekendtgørelsen. Lovforslaget indfører også hjemmel for Arbejdstilsynet til at reagere over for

virksomheder, der uberettiget udfører autorisationskrævende asbestarbejde. Sikkerhedsstyrelsen vil bl.a. skulle føre tilsyn med, om betingelserne for autorisation er opfyldt.

Udenlandske virksomheder og udenlandske fagligt ansvarlige

Learnmark Efteruddannelse efterspørger regler for udenlandske virksomheders ret til at udføre autorisationskrævende arbejde i Danmark, og hvilke kvalifikationskrav der vil gælde for udenlandske og for EU-borgere, der ønsker at udføre autorisationskrævende arbejde i Danmark som ansat i en ikke dansk EU/EØS-virksomhed.

DA refererer til lovforslagets bemærkninger til § 49 m, om at udenlandske virksomheder (EU-lande og aftale-lande), der vil opnå autorisation, ikke vil skulle indsende dokumentation til Sikkerhedsstyrelsen for godkendelse af deres kvalitetsledelsessystem. På tilsvarende måde vil der ikke gælde krav til den fagligt ansvarliges uddannelse, men i stedet være en konkret vurdering af vedkommendes kvalifikationer. DA er bekendt med de EU-retlige krav, der gælder på området, men påpeger nødvendigheden af, at myndighederne på alle måde sikrer, at der ikke gives udenlandske virksomheder nogen lempeligere adgang til at fjerne asbest end det, som vil gælde danske virksomheder.

FH finder det yderst problematisk, at forslaget indebærer, at udenlandske virksomheder i visse situationer ikke kan gives afslag på autorisation, når de skal udføre arbejde, der ellers kræver autorisation i Danmark. Ligeledes finder FH det problematisk, at udenlandske personer, der agter at udøve eller udøver erhverv som fagligt ansvarlig, vil kunne undtages kravet om at have gennemført en kompetencegivende uddannelse for fagligt ansvarlige, og at tjenesteydelsesdirektivet herved fortolkes unødigt stramt. FH finder, at lovforslaget giver lempeligere vilkår for udenlandske tjenesteydere, der skal nedrive asbest, og personer, der skal virke som fagligt ansvarlige under nedrivningen af asbest, skaber unfair konkurrence for danske virksomheder og beskæftigede, og at dette vil undergrave bl.a. princippet om lighed.

FH påpeger desuden, at det nye asbestdirektiv bl.a. fastsætter krav om godkendelse [certificering] af virksomheder, som arbejder med nedrivning og asbestrening og at de danske krav vedr. autorisation ved nedrivning af asbest også i det lys er proportionale, og skal gælde lige for såvel danske som udenlandske virksomheder og personer.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at de regler, der forventes fastsat efter bemyndigelsen i lovforslagets § 49 m, i forhold virksomheder, der er etableret i et EU/EØS-land, der på midlertidig eller fast basis agter at udføre autorisationskrævende nedrivning af asbestholdigt materiale i Danmark, og i forhold til EU/EØS-borgere, der på midlertidig eller fast basis agter at udøve erhverv som fagligt ansvarlig i Danmark, vil have til formål at sikre overensstemmelse med servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet.

Formålet med servicedirektivet er at reducere hindringer for, at tjenesteydere kan levere tjenesteydelser i andre medlemsstater, end der hvor de er etableret. Anerkendelsesdirektivet bygger på et princip om, at en EU-borger er kvalificeret til at udøve et erhverv i et andet EU-land, hvis vedkommende er kvalificeret til at udøve

erhvervet i sit hjemland. De regler, der forventes fastsat efter bemyndigelsen i lovforslagets § 49 m, og som vil have til formål at sikre overensstemmelse med servicedirektivet og anerkendelsesdirektivet, vil derfor omhandle de krav, som virksomheder og fagligt ansvarlige fra andre EU/EØS-lande vil skulle leve op til. Reglerne vil skelne imellem virksomheder og fagligt ansvarlige, der agter at etablere sig i Danmark, og virksomheder og fagligt ansvarlige, der midlertidigt eller lejlighedsvist kommer til Danmark for at udøve deres erhverv.

Der forventes bl.a. fastsat krav til virksomhedernes kvalitetsledelsessystem, og om Sikkerhedsstyrelsens og kontrolinstansens godkendelse heraf samt løbende efterprøvning. For virksomheder, der er etableret i et andet EU/EØS-land, og som midlertidigt ønsker at udbyde tjenesteydelser i Danmark inden for nedrivning af asbestholdigt materiale, forventes kravet om et godkendt kvalitetsledelsessystem at kunne opfyldes ved, at virksomheden over for Sikkerhedsstyrelsen oplyser, hvordan virksomheden sikrer, at arbejdet udføres efter gældende bestemmelser, hvordan fejl forebygges mv.

Der forventes også fastsat krav til personer, der på fast eller midlertidig basis agter at udøve erhverv som fagligt ansvarlig i en autoriseret virksomhed inden for asbestarbejde i Danmark, og er statsborgere i et EU/EØS-land.

Der forventes bl.a. fastsat regler om den dokumentation, som den, der ønsker at etablere sig som fagligt ansvarlig i Danmark, skal vedlægge sin ansøgning om at blive godkendt, herunder om erhvervs erfaring som fagligt ansvarlig og relevant uddannelse. Det forventes også at blive fastsat regler om, at Sikkerhedsstyrelsen i visse tilfælde kan kræve, at ansøgeren består en egnethedsprøve.

For personer, der midlertidigt agter at udøve erhverv i Danmark som fagligt ansvarlig, forventes der fastsat regler om skriftlig anmeldelse til Sikkerhedsstyrelsen, inden erhvervsudøvelsen, herunder om den dokumentation, der skal vedlægges. Det forventes bl.a. at dreje sig om attestation for, at anmelderen lovligt er etableret i et EU/EØS-land, for dér at udøve virksomhed som fagligt ansvarlig inden for nedrivning af asbestholdigt materiale, og bevis for anmelderens erhvervsmæssige kvalifikationer.

Der forventes også at blive fastsat regler om, at Sikkerhedsstyrelsen kan kontrollere anmelderens erhvervsmæssige kvalifikationer, inden den pågældende første gang midlertidigt udøver erhverv som fagligt ansvarlig i Danmark. Der forventes endvidere fastsat regler om, at hvis der er væsentlig forskel mellem anmelderens faglige kvalifikationer og den uddannelse, der kræves i Danmark for fagligt ansvarlige, skal den pågældende over for Sikkerhedsstyrelsen bevise, at vedkommende har erhvervet den manglende viden eller kompetence, og at Sikkerhedsstyrelsen kan kræve, at anmelderen består en egnethedsprøve.

Reglerne forventes at svare til de gældende regler på Sikkerhedsstyrelsens andre autorisationsområder, og det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at det både vil sikre, at der ikke gives udenlandske virksomheder og personer lempeligere adgang til nedrivning af asbest i Danmark, og sikre overensstemmelse med de nævnte direktiver.

Beskæftigelsesministeriet er som følge af de modtagne høringssvar blevet opmærksom på, at bemærkningerne til § 49 m i udkastet til lovforslag ikke er fyldestgørende og i et vist omfang misvisende. Beskæftigelsesministeriet har derfor omskrevet bemærkningerne til § 49 m.

Gensidig anerkendelse af kvalifikationer

FH bemærker, at det er beskæftigelsesministeren, der skal fastsætte regler om de fagligt ansvarliges uddannelse. FH mener derfor, det er ulogisk, at det er erhvervsministeren, der skal fastsætte regler for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, dvs. regler for (udlændinges) afgivelse af kravene om uddannelse. FH henviser til, at de nuværende regler om gensidig anerkendelse vedr. arbejdsmiljø er udstedt af beskæftigelsesministeren, jf. bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer erhvervet i udlandet.

Beskæftigelsesministeriet har vurderet, at det administrativt er hensigtsmæssigt, at det er Sikkerhedsstyrelsen, der skal godkende, at en fagligt ansvarlig med kvalifikationer erhvervet i udlandet kan udføre hvervet som fagligt ansvarlig i Danmark. Dette er også tilfældet for de øvrige autorisationsordninger, der administreres af Sikkerhedsstyrelsen, og på den måde vil hele administrationen af ordningen være samlet hos én myndighed. Beskæftigelsesministeriet vurderer derfor, at reglerne herom bør fastsættes af erhvervsministeren.

Bortfald af den fagligt ansvarliges godkendelse

FH anfører, at det bør fremgå af lovbemærkningerne, at bortfald af godkendelse som fagligt ansvarlig kan ske, hvis ansøgerne i stilling eller hverv har udvist et sådan adfærd, at der er grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig måde.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at der med ordningen foreslås mulighed for at give afslag på en ansøgning som fagligt ansvarlig, såfremt ansøgeren i stilling eller hverv i øvrigt har udvist en sådan adfærd, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen som fagligt ansvarlig. Det er derimod ikke hensigten, at en godkendelse som fagligt ansvarlig skal kunne bortfalde, da det ikke er den fagligt ansvarlige men derimod den autoriserede virksomhed, der er ansvarlig for, at reglerne om autorisation og reglerne om asbest overholdes.

Afslag på autorisation

DA foreslår i forhold til lovforslagets § 49 e, stk. 4, at når Sikkerhedsstyrelsen i forbindelse med behandling af ansøgning om autorisation vil skulle se på forhold, der er pådømt inden for de sidste 3 år forud for ansøgningen, skal dette først gælde forhold om overtrædelser fra tidspunktet for ordningens ikrafttræden og fremefter. I modsat fald vil det efter DA-fællesskabets opfattelse udgøre en retssikkerhedsmæssig utilfredsstillende situation, da virksomhederne kan få en ”mer-straf” for en overtrædelse begået år før autorisationsreglerne om fjernelse af asbest blev til.

Beskæftigelsesministeriet bemærker hertil, at straffeforhold, der ligger 3 år forud for indgivelsesdatoen for ansøgning om autorisation ikke pr. automatik vil medføre afslag på autorisation. Det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt der skal gives afslag på ansøgning om autorisation, og i den vurdering vil oplysninger om

straffeforhold 3 år forud for ansøgningens indgivelsesdato være en del af denne vurdering. Ved vurderingen vil proportionalitetsprincippet skulle iagttages.

FH anfører, at straf om arbejdsmiljø som udgangspunkt vedrører virksomheder og ikke personer. FH lægger vægt på, at kravet om dokumentation for ikke at være straffet også vil omfatte personer, der har virket som selvstændige (virksomheder uden ansatte).

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det er hensigten, at det, uanset om de øvrige betingelser for at opnå autorisation skulle være opfyldt, efter en konkret vurdering vil være muligt at meddele afslag på ansøgning i tilfælde, hvor ansøgeren i udlandet er dømt for strafbart forhold eller såfremt ansøgeren har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarelig måde. Dette vil gælde uanset, om ansøgeren er en virksomhed eller en enkeltmandsvirksomhed.

Udførelse af asbestarbejde

Learnmark Efteruddannelse fremsætter to konkrete forslag til, hvordan asbestarbejde bør udføres i forhold til grundig udluftning og rengøring.

Learnmark Efteruddannelse har desuden ønsker til kvalifikationskrav for personer og virksomheder, der udfører asbestarbejde, der ikke er omfattet af autorisationsordningen eller undtaget krav om autorisation.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at spørgsmålet om, hvordan asbestarbejde i praksis bør udføres, ligger uden for rammerne af lovforslaget. Det samme er tilfældet i forhold til kvalifikationskrav til personer og virksomheder, der udfører asbestarbejde, der ikke er omfattet af autorisationsordningen, eller som er undtaget krav om autorisation.

Straf

DA bemærker, at det fremgår af forslaget til ny § 82 b, at der vil være direkte bødestraf ved arbejde med asbestnedrivning uden autorisation, og at det efter forslaget også skal gælde, selvom det ikke sker forsætligt eller uagtsomt.

DA finder behov for at tage højde for den situation, at en virksomhed under en renoveringsopgave eller lign. fjerner bygningsmaterialer - der på trods af, at alle rimelige foranstaltninger er truffet - alligevel viser sig at indeholde asbest. DA oplyser, at det særligt er med tanke på, hvor udbredt en anvendelse asbest har haft gennem mange årtier i mange typer byggematerialer, og hvor det aldrig kan udelukkes, at man uforvarende fjerner materiale, der viser sig at have indhold af asbest.

DA foreslår derfor, at det fremgår af bestemmelsens ordlyd, subsidiært af lovbetænkningerne, at der ikke pålægges bødeansvar i de tilfælde, hvor en virksomhed kan dokumentere, at den på trods af at alle rimelige foranstaltninger er truffet, alligevel uforvarende har nedtaget asbestholdigt materiale uden forinden at have opnået autorisation.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at formålet med forslagets § 82 b, stk. 3, hvorefter der kan pålægges arbejdsgiveren bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes arbejdsgiveren som forsætlig eller uagtsom, er at arbejdsgiveren i personligt ejede virksomheder skal kunne ifalde et strafansvar under samme betingelser, som gælder for arbejdsgivere, der er juridiske personer. Det bemærkes endvidere, at § 82 b, stk. 3, vurderes at få et meget begrænset anvendelsesområde, idet det vurderes, at manglende autorisation i langt de fleste tilfælde vil kunne tilregnes arbejdsgiveren i en personligt ejet virksomhed som forsætligt eller uagtsomt, hvorefter § 82 b, stk. 1, finder anvendelse.

Til DA's forslag om, at det i straffebestemmelsen eller i lovbemærkningerne bør tilføjes, at der ikke pålægges bødeansvar i de tilfælde, hvor en virksomhed kan dokumentere, at den på trods af at alle rimelige foranstaltninger er truffet, alligevel uforvarende har nedtaget asbestholdigt materiale uden forinden at have opnået autorisation, bemærker Beskæftigelsesministeriet, at skadevirkningerne ved udsættelse for asbeststøv er så alvorlige, at der ikke ses at være grundlag for på forhånd at formulere en generel undtagelse fra straf i arbejdsmiljøloven ved manglende autorisation, hvis asbestarbejde, der er autorisationskrævende, har fundet sted, men uden at der er opnået autorisation forinden. Beskæftigelsesministeriet bemærker videre, at straffen vil kunne skærpes, nedsættes eller bortfalde efter de almindelige regler i straffeloven.

Den konkrete fastsættelse af straffen vil derfor i øvrigt bero på domstolenes vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

FH bemærker, at de lægger vægt på, at straf har en reel præventiv effekt, og at en grundbøde på 30.000 kr. under nogle omstændigheder formodentlig ikke vil have en afskrækkende virkning. FH mener derfor, at mulighed for større bøder og en reel risiko for at blive frataget autorisation kan gøre en forskel, og at dette bør fremgå af lovbemærkningerne. FH støtter, at bøder forhøjes efter deres grovhed, og finder, at brud på regler om autorisation ved nedrivning af asbest generelt bør betragtes som en grov overtrædelse, idet asbest giver en direkte og alvorlig fare for de ansattes helbred. FH bemærker videre, at der er tale om autoriserede virksomheder og særligt fagligt ansvarlige, som må og kan forventes at have særlig indsigt og kompetence i håndtering af arbejde med nedrivning af asbest, og hvorfor aktørerne således må forventes at kende deres pligter.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at forslagets udgangspunkt for strafniveau på 30.000 kr. for erhvervsdrivende findes passende, idet principperne for niveauets fastsættelse læner sig op af de principper, der er for fastsættelsen af bødeniveauet for manglende autorisation på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet, som hører under Sikkerhedsstyrelsens område. Med forslagets § 82 b, stk. 2, er der taget højde for, at der ved straffens udmåling skal lægges vægt på overtrædelsens grovhed, herunder især arbejdets varighed, opgavens kompleksitet eller at der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel. Omkring fratagelse af autorisation henviser Beskæftigelsesministeriet til bemyndigelsen i lovforslagets § 49 j, stk. 4, hvorefter der forventes fastsat regler om, i hvilke tilfælde Sikkerhedsstyrelsen kan tilbagekalde en virksomheds autorisation.

Learnmark Efteruddannelse har til § 82 b, stk. 1, spurgt, om det både er den udførende ansatte, den faglige ansvarlige samt arbejdsgiver, der kan straffes med bøde?

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at det er virksomheden – uanset om virksomheden udgør en juridisk person, fx et aktieselskab, eller en personligt ejet virksomhed – som skal sørge for autorisation forud for det autorisationskrævende arbejde. Det betyder, at det også er virksomheden som sådan, og ikke de ansatte, som straffeansvaret rettes mod.

Udveksling af oplysninger mellem Arbejdstilsynet og Sikkerhedsstyrelsen
FH foreslår, at det fremgår af lovbemærkningerne, at dataudvekslingen mellem Arbejdstilsynet og Sikkerhedsstyrelsen også omfatter oplysninger, der er relevante for ansøgning, tilbagekaldelse af autorisation samt efterprøvning af virksomheders kvalitetsledelsessystem, herunder manglende asbestanmeldelse eller anden grov gentagende forsømmelighed ved udførelsen af asbestarbejde samt andet nedrivningsarbejde.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det i lovforslaget forudsættes, at der vil skulle udarbejdes samarbejdsaftale og dataudvekslingsaftale mellem myndighederne med henblik på bl.a. deling af oplysninger om fx autoriserede virksomheder, som viser sig ikke at overholde de gældende regler om asbestarbejde. Samarbejdsaftale og dataudvekslingsaftale vil skulle omfatte alle de oplysninger, som Sikkerhedsstyrelsen har brug for til sin administration af autorisationsordningen.

Ikrafttrædelsestidspunkt for autorisationsordningen

DA tilslutter sig lovforslagets § 2, stk. 2, om, at tidspunktet for ikrafttrædelse af bestemmelserne vedrørende autorisationsordningen for nedrivning af asbest fastsættes af beskæftigelsesministeren (ved bekendtgørelse). DA vurderer, det er helt nødvendigt for at opnå sikkerhed for en realistisk implementering af ordningen.

BL - Danmarks Almene Boliger gør opmærksom på, at det er afgørende, at der sikres den nødvendige kapacitet omkring de nye regler, så det undgås, at der skabes uhensigtsmæssige flaskehalse. Herunder at der er ressourcer til, at virksomheder opnår autorisation i tide.

Beskæftigelsesministeriet er opmærksom på, at virksomheder, der ønsker at udføre autorisationskrævende arbejde, skal have tid til at indrette sig på de nye regler, herunder tid til at gennemføre den nødvendige uddannelse, opbygge det påkrævede kvalitetsledelsessystem og ansøge om autorisation. Derfor er der lagt op til, at kravet om autorisation først skal træde i kraft efter en overgangsperiode på minimum 6 måneder efter ikrafttrædelse af reglerne om kvalitetsledelsessystem, godkendelse af fagligt ansvarlig, ansøgning om autorisation mv. Derudover er der lagt op til, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte datoen for ikrafttrædelse af de bestemmelser i lovforslaget, der vedrører autorisationsordningen, i en bekendtgørelse. På den måde kan der også tages højde for eventuelle vanskeligheder med fx udvikling af uddannelse eller IT-udvikling.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

DA foreslår, at de økonomiske konsekvensberegninger opdateres. DA-fællesskabet vurderer, at op mod 4.500 virksomheder vil søge om autorisation, at 20-25.000 ansatte vil skulle gennemføre den gældende arbejdsmiljøfaglige uddannelse, og at der vil skulle uddannes op til 4.500 fagligt ansvarlige. DA-fællesskabet fremhæver, at der i lovforslagets bemærkninger nævnes en to dages uddannelse som fagligt ansvarlig og ikke kun én dag, som det ifølge DA-fællesskabet var forudsat i drøftelserne med Arbejdstilsynet. DA-fællesskabet begrundet også forslaget om opdatering af økonomien med, at et stort antal ansatte, der i dag er beskæftiget med udvendig asbestarbejde, vil skulle have uddannelse.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at Arbejdstilsynet som grundlag for lovforslaget har skønnet, at ca. 400 virksomheder inden for bygge- og anlægsbranchen (mest nedrivningsvirksomheder, men også andre fx større tømrervirksomheder) vil ansøge om autorisation efter den nye lovgivning. Tallet er skønnet ud fra, at der i dag (2023) er ca. 250 virksomheder, der anmelder asbestarbejde til Arbejdstilsynet samt en forventning om, at yderligere ca. 150 nedrivnings- og tømrervirksomheder vil søge om autorisation pga., at ordningen indbefatter nedrivning af cementbølge-tage. Da området er bredt og virksomhedernes adfærd svær at forudsige, er det behæftet med en usikkerhed at skønne, hvor mange virksomheder, der vil lade sig autorisere. Beskæftigelsesministeriet noterer sig, at DA skønner, at væsentligt flere virksomheder vil lade sig autorisere, hvilket også indgik i Arbejdstilsynets drøftelser med arbejdsmarkedets parter forud for lovforslaget. Beskæftigelsesministeriet finder ikke grundlag for at opdatere de økonomiske konsekvensberegninger.

Beskæftigelsesministeriet kan oplyse, at det forslag, som Arbejdstilsynet præsenterede for arbejdsmarkedet parter til drøftelse forud for lovforslaget, opererede med en to dages uddannelse som overbygning til den eksisterende fire dages asbestuddannelse (AMU-uddannelse), ligesom det er forudsat i Beskæftigelsesministeriets økonomiske konsekvensberegninger i lovforslaget.

For så vidt angår overvejelserne om under autorisationsordningen at sidestille uddannelseskrauet ved arbejde med nedrivning af asbestholdigt materiale anvendt indvendigt og udvendigt kan Beskæftigelsesministeriet oplyse, at der allerede er hjemmel hertil i arbejdsmiljøloven, og derfor omhandler lovforslaget og de økonomiske konsekvensvurderinger ikke dette. Meromkostninger som følge af et sådant uddannelseskrauet vil skulle vurderes i forbindelse med det kommende bekendtgørelsesarbejde.

Arbejdsmiljørådets inddragelse

FH udtrykker bekymring over, at Beskæftigelsesministeriet har fundet det meningsfuldt at afskrive Arbejdsmiljørådets indflydelse i forhold til den del af autorisationsordningen, der vedrører Erhvervsministeriets område. FH bemærker i den forbindelse, at autorisationsordningen er et arbejdsmiljøinitiativ, som sigter mod at færre skal udsættes for asbest, hvorfor parterne bør sikres indflydelse, som det følger af arbejdsmiljølovens § 66. FH henviser endvidere til, at aftalepartierne var enige om, at arbejdsmarkedets parter og relevante myndigheder skulle inddrages i

udviklingen af ordningen, og at den logiske konsekvens heraf må være, at arbejdsmarkedets parter skal involveres både i de dele, der hører under Beskæftigelsesministeriet, og de dele, der hører under Erhvervsministeriet.

AM-PRO udtrykker også bekymring i forhold til, at Erhvervsministeriet fritages fra at følge den sædvanlige procedure for inddragelse af Arbejds miljørådet og finder, at det er en fravigelse fra et af arbejdsmiljølovens grundprincipper. Tilsvarende er Krifa undrende i forhold til denne del af lovforslaget og ser ingen grund til at afskære Arbejds miljørådet fra at udtale sig ved udarbejdelse af regler i henhold til Erhvervsministerens bemyndigelser i loven.

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at Arbejds miljørådets særlige medvirken gennem repræsentanter udpeget af rådet og nedsættelse af regeludvalg ved udarbejdelse af nye regler ikke gælder inden for erhvervsministerens ressort, og at det ikke vurderes hensigtsmæssigt at udvide den særlige medvirken til regler inden for erhvervsministerens ressort. Det bemærkes i den forbindelse, at lovforslagets bemyndigelser til erhvervsministeren angår administrationsgrundlaget for en autorisationsordning, der forventes administreret af Sikkerhedsstyrelsen på samme måde som styrelsens eksisterende autorisationsordninger.

Arbejdsmarkedets parter vil selvfølgelig få udkast til de pågældende bekendtgørelser i høring og på den måde få mulighed for at udtale sig, ligesom erhvervsministeren vil skulle afstemme de påtænkte regler med beskæftigelsesministeren. Endelig har Erhvervsministeriet tilkendegivet, at de gerne deltager i et møde med arbejdsmarkedets parter og Arbejdstilsynet i forbindelse med høringen over de pågældende bekendtgørelser for at besvare eventuelle spørgsmål.

3.2. Offentliggørelse af udenlandske virksomheders arbejdsmiljø

Der er modtaget positive tilkendegivelser på forslaget fra FH, DA, Lederne, Byg-herreforeningen og Landbrug & Fødevarer.

Landbrug & Fødevarer er positiv over for forslaget, som man finder vil styrke arbejdsmiljøindsatsen, give virksomhederne incitament til at styrke deres arbejdsmiljø og øge gennemsigtighed om virksomheders arbejdsmiljø. Samtidig er det positivt, at udenlandske virksomheder, der udfører tjenesteydelser i Danmark, bliver ligestillet med danske virksomheder, da den nuværende retstilling alt andet lige stiller udenlandske virksomheder bedre end danske virksomheder.

FH støtter også forslaget og hilser det velkomment, at offentliggørelse af oplysninger om den enkelte virksomheds arbejdsmiljø kommer til at gælde både danske og udenlandske virksomheder.

Beskæftigelsesministeriet har noteret sig, at der blandt de modtagne høringsvarses at være opbakning til den del af lovforslaget, der vedrører offentliggørelse af oplysninger om arbejdsmiljøet på udenlandske virksomheder.

3.3. Offentliggørelse af oplysninger om alvorlige arbejdsulykker, herunder arbejdsulykker med døden til følge

FH, DA og Lederne støtter forslaget om at offentliggøre oplysninger om alvorlige arbejdsulykker, mens Landbrug & Fødevarer og Bygherreforeningen er positive over det styrkede fokus på arbejdsulykker.

FH anbefaler, at offentliggørelse af oplysninger ud over bl.a. at vedrøre de tilskadekomnes ansættelsesforhold, anciennitet på arbejdspladsen og alder bør opgøres i forhold til statsborgerskab.

DA finder det uhensigtsmæssigt, at der lægges op til at give mulighed for at offentliggøre oplysninger om tilskadekomnes stillingsbetegnelse, tilskadekomnes ansættelsesforhold, fx at tilskadekomne er ansat på virksomheden, hvor ulykken er sket, at tilskadekomne er vikar m.v. DA mener endvidere, at begrebet "*de mest alvorlige ulykker*" bør defineres nærmere, så det er klart hvad der er omfattet, og at det generelt bør præciseres, at ansvaret for arbejdsmiljøet ikke alene påhviler arbejdsgiveren, men alle de pligtssubjekter, der fremgår af lovens kapitel 4.

DA og Lederne mener, at ordet "*nødvendigt*" i bestemmelsen bør erstattes af "*relevant*", da en offentliggørelse i sig selv ikke er "*nødvendig*" for at forebygge alvorlige arbejdsulykker, og da der hermed går inflation i ordet "*nødvendig*", som også bruges i en række andre sammenhænge i arbejdsmiljølovgivningen.

Landbrug & Fødevarer anser det som uhensigtsmæssigt, hvis oplysninger om virksomheder, som er uvæsentlige for forebyggelsen af lignende alvorlige ulykker, offentliggøres på Arbejdstilsynets hjemmeside, da det kan få konsekvenser for virksomhedens omdømme, fremadrettede rekruttering af medarbejdere og konkurrencedygtighed.

DA finder behov for, at der ved al offentlig omtale og formidling efter bemyndigelsen, særligt ved "*beskrivelse af konkrete arbejdsulykker i medierne m.v.*" i fuldt omfang skal sikres anonymitet for de pågældende virksomheder og personer.

I forhold til FH's anbefaling om, at offentliggørelse af oplysninger ud over bl.a. at vedrøre de tilskadekomnes ansættelsesforhold, anciennitet på arbejdspladsen og alder bør opgøres i forhold til statsborgerskab, imødekommer Beskæftigelsesministeriet dette ved at tilføje "tilskadekomnes statsborgerskab".

Beskæftigelsesministeriet tilstræber at efterleve princippet om dataminimering i størst mulig omfang. Der offentliggøres kun data, som vil bidrage til at have en forebyggende effekt, og som alene vil have til formål at udbrede kendskabet til ulykkerne og årsagerne bag dem samt at udbrede oplysninger om, hvordan arbejdsgiverne – som primært bærer ansvaret for arbejdsmiljøet – kan forebygge lignende alvorlige ulykker.

Med hensyn til DA's kommentar om, at begrebet "de mest alvorlige ulykker" bør defineres nærmere, bemærker Beskæftigelsesministeriet, at det altid vil være en skønmæssig samlet vurdering af ulykkens konsekvenser i form af helbredsmæssige

konsekvenser for den tilskadekomne og omstændighederne ved ulykken i øvrigt, som definerer alvorligheden af en ulykke.

I forhold til DA's bemærkning om, at det generelt bør præciseres, at ansvaret for arbejdsmiljøet ikke alene påhviler arbejdsgiveren, men alle de pligtsubjekter, der fremgår af lovens kapitel 4, imødekommer Beskæftigelsesministeriet dette ved at tilføje, at arbejdsgiverne "primært" bærer ansvaret for arbejdsmiljøet.

Med hensyn til DA's og Ledernes forslag om, at ordet "nødvendigt" i bestemmelsen bør erstattes af "relevant", er Beskæftigelsesministeriet forstående over for, at ordet "nødvendigt" ud fra dansk sprogbrug kan have en anden betydning. Beskæftigelsesministeriet mener ikke med ordet "nødvendig", at offentliggørelse af data herunder personoplysninger er en forudsætning for, at kunne forebygge arbejdsulykker, men at offentliggørelsen medvirker og bidrager til at forebygge sådanne.

Ordet "nødvendigt" anvendes i artikel 6, stk. 1, litra e og artikel 9, stk. 2, litra g i databeskyttelsesforordningen. Det fremgår af artiklerne, at behandling af personoplysninger og særlige kategorier af personoplysninger kræver, at behandlingen er "nødvendig" af hensyn til offentlig myndighedsudøvelse og af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.

Beskæftigelsesministeriet bemærker i øvrigt, at Datatilsynet ikke har bemærkninger til, at der i lovforslagets bemærkninger er redegjort for, at behandlingen kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og artikel 9, stk. 2, litra g. Beskæftigelsesministeriet anser Datatilsynets høringsvar som en bekræftelse på, at ordlyden er passende.

I forhold til Landbrug & Fødevarers kommentar om konsekvenserne for virksomhedens omdømme, fremadrettede rekruttering af medarbejdere og konkurrencedygtighed ved at offentliggøre oplysninger, bemærker Beskæftigelsesministeriet, at de oplysninger, som vil blive offentliggjort, alene vil angive informationer vedrørende selve ulykken med sigte på generelt at højne vidensniveauet om baggrunden for alvorlige arbejdsulykker. Det er ikke tilsigtet at navngive eller på anden måde udstille de enkelte virksomheder, hvor arbejdsskaden er sket, men det kan ikke udelukkes, at der blandt andet som følge af medieomtale om især alvorlige ulykker i visse tilfælde vil være muligt at identificere enkelte virksomheder.

Beskæftigelsesministeriet forudsætter, at der alene vil ske offentliggørelse af oplysninger herunder personoplysninger, der er saglige og proportionale i forhold til at forebygge alvorlige arbejdsulykker, herunder arbejdsulykker med døden til følge.